

РОЛЬ СТРАТЕГІЇ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ

Брунець Олег Олегович

*аспірант кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва,
Національний університет «Львівська політехніка»*

Науковий керівник: Дрималовська Христина Василівна

*кандидат економічних наук,
старший викладач кафедри менеджменту
і міжнародного підприємництва,*

Національний університет «Львівська політехніка»

В сучасних умовах глобалізації та інтенсивної конкуренції питання забезпечення фінансової безпеки підприємств набуває особливої уваги. Стратегічне управління стає ключовим елементом у формуванні механізмів, що дозволяють підприємствам адаптуватися до зовнішніх змін та мінімізувати ризики. Роль стратегії у забезпеченні фінансової безпеки полягає у системному підході до планування, управління ресурсами та оцінці потенційних загроз, що дозволяє підприємствам не лише зберігати стійкість на ринку, але й забезпечувати довгостроковий розвиток. Ефективна стратегія передбачає не тільки захист активів, а й активне використання фінансових інструментів для досягнення конкурентних переваг, що є вирішальним фактором у досягненні фінансової стабільності та розвитку підприємства в умовах нестабільного бізнес-середовища.

Стратегія фінансової безпеки є основою стабільного розвитку підприємства, спрямованою на забезпечення його життєздатності в умовах змінного економічного середовища. Вона охоплює комплекс найважливіших управлінських рішень, які спрямовані на досягнення визначеного рівня фінансової стійкості та захисту від потенційних загроз. Реалізація ефективної стратегії фінансової безпеки дозволяє підприємству не лише зберігати свої позиції на ринку, але й забезпечувати довгострокову конкурентоспроможність. Відповідно до наукової праці [1] стратегія фінансової безпеки є «сукупністю найбільш важливих рішень, скерованих на досягнення запрограмованого рівня фінансової безпеки для збереження життєдіяльності підприємства». Дане визначення підкреслює важливість системного підходу до захисту підприємства від фінансових загроз. З метою обґрунтування необхідності розроблення стратегії щодо забезпечення фінансової безпеки підприємств авторами акцентовано увагу на ключових вимогах, а саме: індивідуальність,

унікальність, самостійність, комплексність, дієвість та ефективність, сучасність та маневреність [1].

Зазначені вимоги до стратегії є фундаментальними елементами, які дозволяють адаптуватися до змінного економічного середовища. Індивідуальність та унікальність дозволяють стратегії бути налаштованою саме під потреби конкретного підприємства, враховуючи його сильні та слабкі сторони. Самостійність підкреслює здатність підприємства приймати рішення без зовнішнього втручання, що особливо важливо в умовах кризових ситуацій. Комплексність забезпечує системний підхід до управління фінансовими ризиками, що є запорукою ефективного функціонування. Дієвість та ефективність визначають рівень результативності заходів, що вживаються для досягнення фінансової стійкості, а сучасність і маневреність дозволяють швидко реагувати на зміни ринкових умов і нові виклики.

Розроблення стратегії фінансової безпеки підприємств спрямована на вирішення двох основних завдань:

- пошук нових та удосконалення існуючих способів реалізації продукції та послуг на ринках з метою оптимізації надходження грошових коштів, формуючи оптимальну корпоративну структуру капіталу;

- побудова ефективного фінансового менеджменту в умовах ринкового середовища [2].

Пошук нових способів реалізації продукції та послуг, а також удосконалення існуючих підходів дозволяє підприємствам підвищити свою конкурентоспроможність. Зокрема, орієнтація на оптимізацію надходження грошових коштів є необхідною для забезпечення постійного обороту капіталу та запобігання дефіциту фінансових ресурсів. Це включає не лише збільшення обсягу продажів, але й пошук нових ринків збуту, розвиток інноваційних продуктів і створення додаткових каналів продажу. Побудова оптимальної корпоративної структури капіталу також є важливим етапом у стратегічному плануванні. Ефективне управління співвідношенням власного та позикового капіталу дозволяє підприємствам досягати кращої фінансової стійкості, мінімізувати ризики банкрутства та знижувати вартість капіталу. Другий аспект стратегії, а саме побудова ефективного фінансового менеджменту, полягає в створенні гнучкої та адаптивної системи управління фінансовими ресурсами підприємства. В умовах змінного ринкового середовища надзвичайно важливо, щоб система управління була здатна оперативно реагувати на нові виклики і ризики. Це включає прогнозування та аналіз ринкових тенденцій, управління ризиками, контроль за витратами, оптимізацію грошових потоків і розроблення заходів щодо підвищення прибутковості.

Дослідження Панченка В.А. у сфері стратегічного менеджменту дали можливість виокремити базисні засади стратегії забезпечення фінансової безпеки підприємств (рис. 1).

Рис. 1. Базисні засади стратегії забезпечення фінансової безпеки підприємств

Джерело: сформовано автором на основі [3]

Аналізування середовища невизначеності є першим кроком у розробці стратегії фінансової безпеки. Умови невизначеності завжди супроводжують підприємницьку діяльність, і їхнє розуміння є основою для ухвалення обґрунтованих рішень. Аналізування середовища дозволяє ідентифікувати потенційні загрози та виклики, що можуть вплинути на фінансову стійкість підприємства. Таким чином, стратегія, яка враховує ці фактори, здатна знизити рівень ризиків та підвищити здатність підприємства реагувати на несподівані зміни.

Визначення інтересів власників бізнес-діяльності є ключовим елементом, що визначає напрямок та пріоритети стратегічного управління. Власники та керівництво підприємства формулюють цілі, які відповідають їхнім очікуванням щодо зростання капіталу, прибутковості та стійкості бізнесу. Стратегія фінансової безпеки, розроблена з урахуванням цих інтересів, забезпечує більш ефективне управління ресурсами і підвищує рівень довіри інвесторів.

Визначення пріоритетів та цільових орієнтирів допомагає підприємству сконцентрувати свої зусилля на найважливіших аспектах своєї діяльності. У межах стратегії фінансової безпеки ці орієнтири визначають, як підприємство буде діяти для досягнення своїх фінансових

цілей і як буде розподіляти свої ресурси для мінімізації фінансових ризиків. Чітке розуміння пріоритетів сприяє розробці детальних планів дій, які спрямовані на досягнення фінансової стабільності та зростання.

Окреслення способів і засобів реалізації стратегії є завершальним етапом, який визначає конкретні заходи для досягнення фінансової безпеки підприємства. Це включає впровадження методів управління ризиками, розробку бюджетних стратегій, оптимізацію капіталовкладень і контроль за фінансовими потоками.

Таким чином, стратегія забезпечення фінансової безпеки відіграє провідну роль у захисті фінансових інтересів підприємства. Вона дозволяє підприємству не лише зберігати стійкість у непередбачуваних умовах, але й активно розвиватися, використовуючи нові можливості для зростання та збільшення своєї конкурентоспроможності.

Список використаних джерел:

1. Педченко Н.С., Лапчук О.А., Нестуля Ю.О., Нестуля В.О., Педченко М.Г. Обґрунтування необхідності побудови стратегії забезпечення фінансової безпеки та її значення у системі фінансового менеджменту підприємства в умовах війни. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. 2024. Випуск 3 (113). С. 59–66.

2. Дем'янчук О.І., Хохонік К.В. Механізм управління фінансовою безпекою підприємства. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2023. Випуск 15. С. 167–171.

3. Панченко В.А. Базисні засади стратегічного менеджменту у сфері забезпечення фінансової безпеки суб'єктів аграрного бізнесу. *Академічні візії*. 2023. Випуск 18. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/225/200>